

**JEZIKOVNE DEJAVNOSTI
V VRTCU:
izbrani primeri**

Naslov:

Jezikovne dejavnosti v vrtcu: izbrani primeri

Avtorice:

Barbara Baloh, Eda Birsa, Sara Burolo, Ester Derganc, Monika Grčar, Dunja Grgič, Maja Humski, Katja Jenko, Daria Raseni

Uredili:

Barbara Baloh, Maja Melinc Mlekuž

Jezikovni pregled:

Jasmina Vrhunec

Oblikovanje:

Martina Pettirosso

Založnik:

Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI)

Trst 2023

Projekt je sofinanciralo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

KAZALO

Primer letnega delovnega načrta	4
Sara Burolo in Daria Raseni	
Primer medpodročnega povezovanja didaktičnih sklopov s poudarkom na pridobivanju jezikovne zmožnosti	7
Sara Burolo in Daria Raseni	
Primeri dejavnosti - vaje za izboljšanje izgovarjave; pomen rutinskih izrazov pri usvajanju jezika	20
Ester Derganc	
Primer dela s književnim besedilom	31
Monika Grčar in Maja Humski v sodelovanju z dr. Barbaro Baloh in dr. Edo Birsa (UP PEF)	
Primeri dejavnosti poslušanja besedil, urjenja spomina, parafraziranja in razvijanja besedišča	36
Dunja Grgič	
Primeri dejavnosti – malo enaki, malo različni	38
Barbara Baloh	
Dejavnosti za razvijanje slušnega zaznavanja	40
Katja Jenko	
Neumetnostna besedila v vrtcu	42
Barbara Baloh	

Primer letnega delovnega načrta, ki je v skladu z italijanskimi ministrskimi smernicami

(Indicazioni nazionali per il curricolo della scuola dell'infanzia e del primo ciclo d'istruzione. 2012. https://www.miur.gov.it/documents/20182/51310/DM+254_2012.pdf)

Avtorici: Sara Burolo in Daria Raseni

LETNA TEMA

SPOZNAJMO SKUPNI SVET

1. SPOZNAJMO SE (OD SEPTEMBRA DO NOVEMBRA)

Otroci zaznavajo lastne telesne občutke in potrebe, jih izražajo in jih prek telesne izkušnje – gibanja – ozaveščajo. Preizkušajo se v različnih igralnih dejavnostih ter vzpostavijo ustrezno čustveno in telesno interakcijo s sovrstniki. Razumejo pomen pravil v igri in jih upoštevajo.

2. PRAZNUJMO SKUPAJ (OD DECEMBRA DO JANUARJA)

Otroci se seznanjajo in usvajajo fonološko podobo jezika. Poslušajo različne zvrsti besedil (umetnostna in neumetnostna). Prek simbolne igre nadgrajujejo jezikovno sporočanje, ki jim omogoča, da lahko izražajo lastne potrebe in se o njih pogovarjajo. Vživijo se v potrebe sovrstnikov. Seznanjajo se in spoznajo ljudske običaje v okolju ter jih primerjajo s kulturnimi običaji slovenskega naroda.

3. RASTIMO IN RAZISKUJMO SVET (OD FEBRUARJA DO MARCA)

Otroci si pridobivajo izkušnje po vzorcu od bližnjega k daljnemu. Obiščejo bližnjo okolico in odkrivajo dejavnosti ljudi, na tržnici, v trgovinah. Spoznajo nove materiale in zvočno podobo okolice. V skupini podoživljajo pridobljene izkušnje prek besednega, likovnega izražanja in igre. Otroci nadgrajujejo jezik in besedišče, spoznavajo pravila, ki so vezana na njihovo življenjsko okolje.

4. ZDRAVA PREHRANA (OD APRILA DO MAJA)

Otroci raziskujejo naravno okolje in odkrivajo lastnosti naravnih elementov. Postopno odkrivajo pomen vode za naravo in človeka. Pridobivajo si izkušnje z gojenjem malih rastlin (od semena do rastline). Spoznavajo, kaj vse mora narediti človek za to, da raste in živi v spoštljivem odnosu do narave. Skozi raziskovalno igro se naučijo, da je ustrezna hrana pomemben dejavnik za zdrav telesni razvoj.

5. MI SMO OTROCI ENEGA SVETA (OD MAJA DO JUNIJA)

Otroci postopno usvojijo ustrezne navade ob uporabi vode. Razumejo, da je voda nujna za življenje rastlinskega in živalskega sveta ter za človeka. Spoznajo cikel vode, ki se obnavlja, a hkrati, da je njena količina omejena.

1. DIDAKTIČNI SKLOP

<p><i>Vzgojno-izkustveno področje</i></p> <p>LASTNI JAZ IN DRUGI</p>	<p><u>SPOZNAJMO SE</u></p> <p>(OD SEPTEMBRA DO NOVEMBRA)</p>
<p>Stopnja</p>	<p>3-, 4- in 5-letni otroci.</p>
<p>Povezava med področji</p>	<p><i>Telo in gib, Govor in besede, Slike, zvoki in barve ter Poznavanje sveta.</i></p>
<p>Cilji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Prepoznati in izražati osebna čustva s prijaznimi besedami.</i> ❖ <i>Zavedati se samega sebe.</i> ❖ <i>Naučiti se pripovedovati o sebi, družini in prijateljih.</i> ❖ <i>Poimenovati sovrstnike.</i> ❖ <i>Izražati osebno mnenje.</i> ❖ <i>Preizkušati se v različnih igrh.</i> ❖ <i>Zavedati se posledic lastnega delovanja v skupini.</i> ❖ <i>Naučiti se spoštovanja pravil v skupini.</i>
<p>Pripomočki</p>	<p><i>FLASH CARD, IGRALNE KARTE, FOTOGRAFSKI POSNETKI, DIDAKTIČNE IGRE, LUTKE, KNJIGE, SLIKANICE, ZGOŠČENKE (CD), PREDVAJALNIK, KAMIŠIBAJ.</i></p>
<p>Dodatni material</p>	<p><i>Naravni predmeti (listje, lubje in plodovi in sadje) ter odpadni materiali (embalaže, stare revije, plastični kozarci itd.), suhe barvice in vodenke, čopiči, šablone, masa za modeliranje.</i></p>

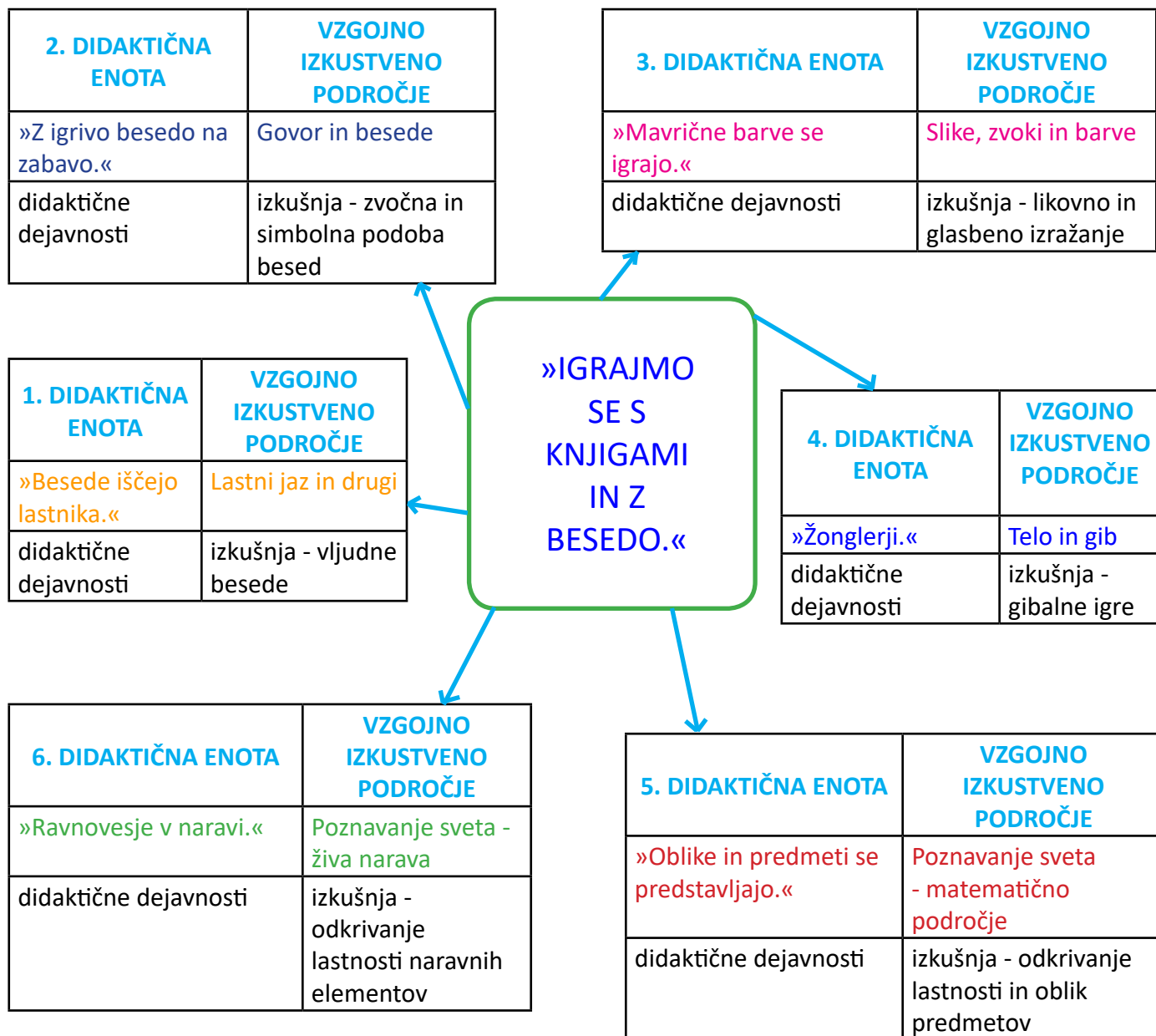
VZGOJNO-IZKUSTVENA PODROČJA	VSEBINE	METODOLOŠKI PRISTOP	PREVERJANJE
<p><u>Didaktične dejavnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • JAZ SPOZNAVAM SVOJE TELO • IGRAM SE IN SE IZRAŽAM Z LASTNIM TELESOM • JAZ SEM DEČEK/ DEKLICA <p>Otroci ločujejo besede za dejanja v odnosu z lastnim spolom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Otroci se predstavljajo – Žogica se kotali, zdaj predstavi se še ti. • Prstki na roki se predstavljajo (glasbene igre Moji prstki in Bibarije). • Otroci poimenujejo prstke na roki. • Otroci tiskajo obrisе telesnih delov (rok, stopal itd.). • Igre pozdravljanja. • Moj vrtec – risanje prostorov. • Pripovedovanje zgodbe ob slikah »BARVE ČUSTEV«. • »Prstki potujejo« – pravljica za individualno izvedbo z otrokom. • MOJ DAN V VRTCU – slikanje osebnih doživetij in pripovedovanje o njih po časovni premici. • Poezija »JAZ SEM JAZ« (Zvezdana Majhen). • Pripovedovanje zgodbe ob slikah: • »MOJCA POKRAJCULJA« (V. Moderndorfer). • IGRALNE KARTE – deček ali deklica. • »TRI MAJHNE ŽABICE« – petje in štetje s prstki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Igre (simbolna igra, igre ugibanja, besedne igre). • Skupinske igre. • Igre v parih. • Poslušanje pravljič in zgodbic. • Pripovedovanje ob ilustracijah. • Igra odmeva. • Petje. 	<p>KAKO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NEPOSREDNO OPAZOVANJE OTROK; 2. DELOVNI LISTI; 3. OPAZOVALNE LESTVICE. <p>Ali otrok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzpostavi pozitiven odnos s sovrstniki in z odraslimi; • se zaveda, da so včasih sovrstnikova mnenja drugačna; • pozdravlja ob prihodu in ob odhodu z vrtca. • V jutranjem krogu se predstavi oziroma se odzove, če ga kdo poimensko nagovori. • Pozna svoje družinsko ime. • Prepozna svoj osebni simbol na omarici, na obešalniku. • Poimenuje in izraža svoja čustva (strah, jezo, žalost, veselje). • Se vživi v potrebe mlajših sovrstnikov. • Pomaga in sodeluje v skupini. • Nadzoruje svoje čustvene izbruhe.

Primer medpodročnega povezovanja didaktičnih sklopov s poudarkom na pridobivanju jezikovne zmožnosti

Primer je usklajen z italijanskimi ministrskimi smernicami (*Indicazioni nazionali per il curricolo della scuola dell'infanzia e del primo ciclo d'istruzione*. 2012.

https://www.miur.gov.it/documents/20182/51310/DM+254_2012.pdf

Avtorici: Sara Burolo in Daria Raseni

1. DIDAKTIČNI SKLOP

<p><i>Vzgojno-izkustveno področje</i> LASTNI JAZ IN DRUGI</p>	<p>»BESEDE IŠČEJO LASTNIKA«</p>
<p>Stopnja</p>	<p>3-, 4- in 5-letni otroci.</p>
<p>Povezava med področji</p>	<p><i>Govor in besede, Slike, zvoki in barve ter Poznavanje sveta.</i></p>
<p>Cilji</p>	<ul style="list-style-type: none">❖ <i>Prepoznati in izražati osebna čustva.</i>❖ <i>Zavedati se samega sebe.</i>❖ <i>Naučiti se pripovedovati o sebi, družini in prijateljih.</i>❖ <i>Preizkušati se in doživljati posledice lastnega delovanja v okolju.</i>
<p>Trajanje</p>	<p><i>Od septembra do junija.</i></p>
<p>Pripomočki</p>	<p><i>KNJIGE, SLIKANICE, LUTKE, CD ZGOŠČENKE, PREDVAJALNIK, KAMIŠIBAJ, IGRALNE KARTE, FOTOGRAFSKI POSNETKI.</i></p>
<p>Dodatni material</p>	<p><i>Naravni predmeti (listje, lubje in plodovi ter sadje) in odpadni materiali (embalaže, stare revije, plastični kozarci, zamaški, volna itd.), suhe barvice in vodenke, čopiči in masa za modeliranje.</i></p>

VZGOJNO-IZKUSTVENA PODROČJA	VSEBINE	METODOLOŠKI PRISTOP	PREVERJANJE
<p>LASTNI JAZ IN DRUGI</p> <p><u>Didaktične dejavnosti:</u></p> <p>JE RES/NI RES</p> <p><i>Oprelitev resničnih in izmišljenih izjav.</i></p> <p>IGRALNE KARTE</p> <p><i>Iskanje rešitve (problemsko razmišljanje).</i></p> <p>ALI SE ODRASLI LAŽEJO?</p> <p><i>Otroci raziskujejo in sprašujejo odrasle v vrtcu in doma.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Otroci se predstavljajo. • Prstki na roki se predstavljajo (glasbene igre in Bibarije). • Petje vrtčevske himne Moj prijatelj Piki Jakob. • Igra »Telefon«. • Moja pot od doma do vrtca. • Moj vrtec – risanje prostorov. • Pripovedovanje zgodbe ob slikah »MOJA, TVOJA, NAŠA« (D. Grossmana). • »KDO IMA ČAS ZA MEDVEDKA« (Scheffler – kamišibaj). • MOJ DAN V VRTCU – slikanje osebnih doživetij in pripovedovanje o njih po časovni premici. • Poezija »JAZ SEM JAZ« (Zvezdana Majhen). • Pripovedovanje zgodbe ob slikah: • »Sovica Oka« (S. Makarovič). • IGRALNE KARTE – DA/NE. • Petje pesmi »LAŽ«. 	<ul style="list-style-type: none"> • Igre (simbolna igra in igre ugibanja). • Oblikovanje hipotez. • Igre v parih. • Branje. • Pripovedovanje ob ilustracijah. • Igra odmeva. • Poslušanje. • Petje. 	<p>KAKO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NEPOSREDNO OPAZOVANJE OTROK; 2. DELOVNI LISTI; 3. OPAZOVALNE LESTVICE. <p>Ali otrok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzpostavi pozitiven odnos s sovrstniki in z odraslimi; • ločuje resnične izjave od izmišljenih; • se zaveda, da so včasih mnenja sovrstnikov drugačna.

2. DIDAKTIČNI SKLOP

Vzgojno-izkustveno področje GOVOR IN BESEDE	»Z IGRIVO BESEDO NA ZABAVO!«
Stopnja	3-, 4- in 5-letni otroci.
Povezava med področji	<i>Slike zvoki in barve, Poznavanje sveta, Lastni jaz in drugi.</i>
Cilji	<ul style="list-style-type: none">❖ <i>Zabavati se z besednimi igrami.</i>❖ <i>Utrditi fonološke sposobnosti.</i>❖ <i>Ubесediti svoje zamisli in jih sporočati sogovorniku.</i>
Trajanje	<i>Od septembra do junija.</i>
Pripomočki	LEKSIKONI, MONTESSORIJEV SLIKOVNI SLOVAR, KNJIGE, SLIKANICE, OTROŠKE REVIJE, PRIPOVEDOVALNE KARTE, FOTOGRAFSKI POSNETKI, URE, LUTKE, CD ZGOŠČENKE IN PREDVAJALNIK, TABLA (MAGNETNE ČRKE), LIKI, STAVNICA IN NAMIZNE DIDAKTIČNE IGRE, ORFFOVI INSTRUMENTI.
Dodatni material	<i>Stare revije, embalaže, lesene palčke, slamice, šablone, ravnila, naravni materiali (pluta, les).</i>

VZGOJNO-IZKUSTVENA PODROČJA	VSEBINE	METODOLOŠKI PRISTOP	PREVERJANJE
<p>GOVOR IN BESEDE</p> <p><u>Didaktične dejavnosti:</u></p> <p>IZŠTEVANKE</p> <p><i>Z dotikom itd.</i></p> <p>UGANKE</p> <p><i>Kaj je to in kdo je ta?</i></p> <p>SLIKOPISI</p> <p><i>Od slike do besede.</i></p> <p>RIMANA BESEDILA</p> <p>POEZIJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ONOMATOPEJE – IGRE POSNEMANJA. • ZLOGOVANJE BESED OB PLOSKANJU. • ENCI BENCI NA KAMENCI – SLOVENSKO OTROŠKO IZROČILO (rimana besedila). • Slikopis – MALA ČAROVNICA (I. Uebe). • Slikopis – ZGODBA Z REPOM (V. T. Arhar). • UGANKE (A. Štefan). • ŠKATLA UGANK. • MEDVEDI IN MEDVEDKI – izbor medvedjih pesmic, pravljic in ugank. • GUGALNICA ZA VSE (A. Štefan). 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Demonstracija.</i> • <i>Razlaga z aplikati in s simboli.</i> • <i>Pripovedovanje ob slikah.</i> • <i>Branje umetnostnih in neumetnostnih besedil:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>individualno;</i> • <i>po starostni stopnji;</i> • <i>po skupini.</i> • <i>Kamišibaj.</i> • <i>Igre odmeva.</i> 	<p>KAKO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. OTROK PREPOZNA RIME IN SE PREIZKUŠA V RIMANJU BESED; 2. OTROK REŠUJE UGANKE; 3. OTROK SE ZAVEDA HUMORJA V BESEDILU; 4. OPAZOVALNE LESTVICE. <p>Individualni delovni listi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – slikovne uganke – opis predmetov; – rime – ujemanje zvočne podobe besed; – fotografski posnetki; – posnetki z diktafonom.

3. DIDAKTIČNI SKLOP

<i>Vzgojno-izkustveno področje SLIKE, ZVOKI IN BARVE</i>	»MAVRIČNE BARVE SE IGRAJO«
Stopnja	3-, 4- in 5-letni otroci.
Povezava med področji	<i>Govor in besede, Telo in gib, Poznavanje sveta.</i>
Cilji	<ul style="list-style-type: none">❖ <i>Spoznati tehniko slikanja s tempera barvami.</i>❖ <i>Izražanje osebnih doživetij s petjem in z likovnim ustvarjanjem.</i>❖ <i>Razvrščati barvne odtenke po intenziteti.</i>
Trajanje	<i>Od septembra do junija.</i>
Pripomočki	<i>LESIKONI, KNJIGE, SLIKANICE, ORFFOVI INSTRUMENTI, ZGOŠČENKE (CD) IN PREDVAJALNIK, FOTOGRAFSKI POSNETKI, LUTKE, TABLA, RISALNI LISTI IN ALBUMI, TEMPERA BARVE, ČOPIČI, KRPE IZ BLAGA, LEPILO, POSODE IN RAZPRŠILCI.</i>
Dodatni material	<i>Stare revije, embalaže, lesene palčke, slamice, šablone, ravnila, naravni materiali (pluta, les, embalaže).</i>

VZGOJNO-IZKUSTVENA PODROČJA	VSEBINE	METODOLOŠKI PRISTOP	PREVERJANJE
<p>SLIKE, ZVOKI IN BARVE</p> <p><u>Didaktične dejavnosti:</u></p> <p>IZKUŠNJE S TEMPERA BARVAMI</p> <p><i>Od percepcije do izdelka.</i></p> <p>PROSTO SLIKANJE NA TEMO</p> <p>USTVARJAJMO BARVNE ODTENKE</p> <p><i>Mešanje barv.</i></p> <p>ČRNO-BELA</p> <p><i>Vpliv dodajanja in odvzemanja.</i></p> <p>REZANJE IN RAZVRŠČANJE BARVNIH TRAKOV</p> <p><i>Od najsvetlejšega do najtemnejšega in obratno.</i></p> <p>KOMBINACIJA BARV IN NARAVNIH MATERIALOV</p>	<ul style="list-style-type: none"> • SLIKANJE AVTOPORTRETA. • ODTISI TELESNIH DELOV. • JESENSKI GOZD (LISTJE, PLODOVI ITD.). • VREME IN VREMENSKI POJAVI. • SKUPINSKA KNJIGA – LETNI ČASI. • PETJE IN POSLUŠANJE GLASBE NA TEMO. • DRAMATIZACIJA – SOVICA OKA (S. Makarovič). • BRANJE SLIK – DEČEK IN HIŠA, (M. Kastelic) IN MARUŠKA POTEPUŠKA (Amalietti). 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Demonstracija individualno, po starostni stopnji, skupini.</i> • <i>Zvočni zapis.</i> • <i>Delo s knjigo (neme knjige – Maruška Potepuška, Deček in hiša).</i> • <i>Kamišibaj – pripovedovanje med sliko in besedo.</i> 	<p>KAKO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. OTROK RAZUME ODNOS MED KOLIČINO BARVE IN NJENIM OD TENKOM; 2. SE USTREZNO POSLUŽUJE PRIPOMOČKOV, S KATERIMI RAZPOLAGA; 3. UPOŠTEVA VNAPREJ DOLOČENA ZAPOREDJA (vnaša barve po odtenkih); 4. OPAZOVALNE LESTVICE.

4. DIDAKTIČNI SKLOP

<i>Vzgojno-izkustveno področje</i> TELO IN GIB	»ŽONGLERJI«
Stopnja	3-, 4- in 5-letni otroci.
Povezava med področji	<i>Govor in besede, Slike, zvoki in barve, Lastni jaz in drugi.</i>
Cilji	<ul style="list-style-type: none">❖ <i>Razumeti prostorske odnose.</i>❖ <i>Orientirati se v prostoru.</i>❖ <i>Usklajevati ritmične vzorce gibanju.</i>
Trajanje	<i>Od septembra do junija.</i>
Pripomočki	<i>TAMBURINI, BOBENČKI, ROPOTULJE, RUTE, POTREBŠČINE ZA PSIHOMOTORIKO, KOLESA.</i>
Dodatni material	<i>Palice, blazine, žoge, kolebnice, obroči, tunel iz blaga.</i>

VZGOJNO-IZKUSTVENA PODROČJA	VSEBINE	METODOLOŠKI PRISTOP	PREVERJANJE
<p>TELO IN GIB</p> <p><u>Didaktične dejavnosti:</u></p> <p>GIBALNE IGRE Z ŽOGO</p> <p>IGRE ZA PRIDOBIVANJE RAVNOTEŽJA</p> <p>ELEMENTARNE IGRE</p> <p>Hoja, tek, skoki, poskoki itd.</p> <p>RITMIČNE IGRE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ŽOGANJE V PARIH (metanje in ulov žoge, ciljanje v tarčo, vodenje žoge itd.). • LJUDSKE IGRE (Babica, koliko je ura, Trden most, Ristanc). • SKOKI IN POSKOKI (na mestu, v daljino, v višino, v globino, s kolebnico itd.). • IGRE ZA USKLAJEVANJE LEVE IN DESNE ROKE (lovimo rute, lovimo žoge itd.). • PLES PO RITMIČNEM VZORCU. 	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstracija. • Igre odmeva. • Gibalne karte. • Les ob glasbeni kulisi. 	<p>KAKO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. otrok se ustrezno odziva simbolom v prostoru; 2. otrok vzdržuje ravnotežje na mestu in v gibanju; 3. otrok z gibanjem poveže glasbo in ritem; 4. opazovalne lestvice.

5. DIDAKTIČNI SKLOP

<p><i>Vzgojno-izkustveno področje</i> POZNAVANJE SVETA – MATEMATIČNO PODROČJE</p>	<p>»OBLIKE IN PREDMETI SE PREDSTAVLJAJO«</p>
<p>Stopnja</p>	<p>3-, 4- in 5-letni otroci.</p>
<p>Povezava med področji</p>	<p><i>Govor in besede, Telo in gib, Slike, zvoki in barve.</i></p>
<p>Cilji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Predvidevati dogajanje, oblikovati hipoteze in razumeti posledice dogajanja.</i> ❖ <i>Razvijati aktivno mišljenje.</i>
<p>Trajanje</p>	<p><i>Od septembra do junija.</i></p>
<p>Pripomočki</p>	<p><i>TEHTNICE, BALONČKI, UTEŽI, LIJAKI, PLASTIČNE POSODE, LIKI IN KOCKE, MIVKA, KAMNI, PLAKATI.</i></p>
<p>Dodatni material</p>	<p><i>Domino, števke, gumbi, naravni materiali (stročnice, povrtnine, moka), rete, cedila itd.</i></p>

VZGOJNO-IZKUSTVENA PODROČJA	VSEBINE	METODOLOŠKI PRISTOP	PREVERJANJE
<p>POZNAVANJE SVETA – MATEMATIČNO PODROČJE</p> <p><u>Didaktične dejavnosti:</u></p> <p>UPORABA PREDMETOV IZ VSAKDANA</p> <p>MERJENJE IN TEHTANJE PREDMETOV</p> <p>UREJANJE PREDMETOV PO RITMIČNEM VZORCU</p> <p>LOČEVANJE PREDMETOV PO ENI SPREMENLJIVKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • RAZPOREJANJE PREDMETOV PO ENI SPREMENLJIVKI (barva, oblika, teža itd.). • IGRE S TEHNICO (tehtanje in štetje predmetov). • PRIMERJANJE TEŽE IN KOLIČINE PREDMETOV. • TANGRAM – LIKI IŠČEJO SVOJE MESTO. • POBARVANKE – INTERPRETACIJA SIMBOLOV NA LEGENDI. • VREMENSKI GRAFIKONI. 	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstracija: <i>frontalna, individualna in skupinska.</i> • Delo s knjigo. • Aplikati. • Računalniška igra MAČEK MURI. • Risanka na temo (Slon). 	<p>KAKO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. RAZUME NAMEN IN DELOVANJE MERILNIH NAPRAV. 2. Z OSEBNO STRATEGIJO POSKUŠA REŠEVATI PROBLEMSKE SITUACIJE. 3. ZNA PONOVI RITMIČNI VZOREC. 4. OPAZOVALNE LESTVICE.

6. DIDAKTIČNI SKLOP

<p><i>Vzgojno-izkustveno področje</i> POZNAVANJE SVETA – ŽIVA NARAVA</p>	<p>»RAVNOVESJE V NARAVI«</p>
<p>Stopnja</p>	<p>3-, 4- in 5-letni otroci.</p>
<p>Povezava med področji</p>	<p><i>Govor in besede, Telo in gib, Slike, zvoki in barve.</i></p>
<p>Cilji</p>	<ul style="list-style-type: none">❖ <i>Povezovati vzrok in posledico.</i>❖ <i>Izkušnje z naravnimi elementi.</i>❖ <i>Razumeti in upoštevati značilnosti naravnih elementov.</i>
<p>Trajanje</p>	<p><i>Od septembra do junija.</i></p>
<p>Pripomočki</p>	<p><i>DIDAKTIČNE KARTE MONTESSORI, NARAVOSLOVNE KNJIGE, FOTOGRAFIJE, FILMSKI POSNETKI, OTROŠKI ZEMLJEVID.</i></p>
<p>Dodatni material</p>	<p><i>Lončki, sušilnik, krpe, steklene vaze, voda in pršilec, zemlja, semena, sveče, meh, balončki.</i></p>

VZGOJNO-IZKUSTVENA PODROČJA	VSEBINE	METODOLOŠKI PRISTOP	PREVERJANJE
<p>POZNAVANJE SVETA – ŽIVA NARAVA</p> <p><u>Didaktične dejavnosti:</u></p> <p>IZKUŠNJE Z NARAVNIMI ELEMENTI:</p> <p>VODA, ZEMLJA, ZRAK, OGENJ.</p> <p>HRANA - GOJENJE SEMEN</p> <p>SKRB ZA ŽIVA BITJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PRELIVANJE IN BRIZGANJE VODE (izkušnje s tekočinami). • NAŠ ZAKLAD – VODA (življenje v vodi in na zemlji, kaj bi bilo, če?). • ZEMLJA – PREIZKUSI Z ZEMLJO (voda in zemlja itd.). • ZRAK – IZKUŠNJE S PIHANJEM (pihanje v vodo, v balone, v milnico itd.). • OGENJ – IZKUŠNJE S SVEČO (plamen lovi zrak). • NARAVNI ELEMENTI TEKMUJEJO. • IGRA SPOMIN. 		<p>KAKO:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dojame odnos med vzrokom in posledico; 2. oblikuje hipoteze in jih preizkuša; 3. razume pravila in namen igre. 4. opazovalne lestvice.

Primeri dejavnosti

VAJE ZA IZBOLJŠANJE IZGOVORJAVE

Avtorica: Ester Derganc

Otroci, ki jim slovenščina ni J1 ali materni jezik, se navadno srečajo tudi s težavami pri izgovorjavi nekaterih glasov, in sicer tistih, ki niso prisotni v njihovem maternem jeziku. Tuje glasove težko izgovarjajo, ker jih enostavno prej nikoli niso slišali. Pravilno izgovarjanje novih glasov lahko mlajši otroci pridobijo precej hitro, in sicer največ s poslušanjem govora odraslih, pa tudi z vajo, ki mora biti pri tej starostni stopnji zabavna in mora otroka pritegniti tudi s čustvenega vidika, da jo bo lahko celostno usvojil.

Slovensko ljudsko izročilo je izredno bogato z izštevankami. Poleg pesmi so izštevance lahko odličen pripomoček za kratko vajo, ob kateri se otroci zabavajo celo takrat, ko ne razumejo niti ene besede. Za njihovo izvajanje niso potrebne posebno načrtovane urice ali dejavnosti, saj besedilo navadno nima posebnega pomena. Najpomembnejše je poslušanje ritma jezika, ki pride najbolj do izraza v pesmicah in izštevankah.

Izštevance lahko uporabimo ob najrazličnejših priložnostih, kot na primer za rajanje v krogu (korakanje po ritmu izgovorjave), v individualni igri preštavamo prste na rokah, z mimiko kažemo to, kar nam narekuje besedilo, izštevanko lahko pove lutka, kažemo različne dele telesa, igramo igre v parih ali v manjših skupinah, z mimiko oponašamo na primer živali. Izštevanko spremljamo s ploskanjem, udarjanjem po kolenih ali ob tla, med izgovarjanjem besedila si podajamo žogico ali manjšo igračo. Lahko jo izkoristimo za uspavanje mlajših otrok ali pri vsakodnevnih rutinskih dejavnostih, na primer, ko izštevamo, kdo bo tisti dan reditelj, kdo bo prvi v koloni, kdo bo delil risalne liste, barvice itd. Za izvajanje izštevance ne potrebujemo veliko časa, je pa odlična vaja za vsakodnevno urjenje, predvsem nekaterih glasov.

Večina izštevank iz ljudskega izročila je zbranih v treh publikacijah, in sicer *Enci benci na kamenci 1, 2 in 3* (Roman Gašperin, Zvonko Čoh), Mladinska knjiga 2003, 2004, 2006. Vsaka izštevanka je v knjigah opremljena z ilustracijo. Zelo zanimivo gradivo z jezikovnega vidika je na razpolago v publikaciji *Glasbene izštevance en, en, ti pa pojdeš ven!* (napisala in uglasbila Tamara Kranjec Laganin), Didakta, 2005. V tem priročniku so na razpolago številne izštevance, opremljene z glasbo in igrami. Posežemo lahko tudi po slikanici *Biba buba baja* avtorice Mire Voglar, ki je namenjena najmlajšim otrokom. Z ritmičnimi verzi, ki jih spremljajo prstne igre, otroci spoznavajo svoje telo, se ga zavedajo in ga z vajo vedno bolj obvladujejo.

Veliko gradiva je na razpolago v otroških revijah, predvsem v *Cicidoju* in *Cicibanu* (Mladinska knjiga).

Sledi izbor nekaterih izštevank. Te lahko po potrebi vključimo v obravnavane vsebine, lahko pa jih priredimo za razne jezikovne igre, lahko jih opremimo z glasbo, gibom in podobno.

IZŠTEVANKE ZA URJENJE SIČNIKOV IN ŠUMNIKOV

Sonce kliče, me domov,
travnik kliče, brž na lov,
ti boš mačka, jaz bom miš,
jaz bom bežal, ti loviš!

(Ljudsko izročilo)

Jože ima tri kože,
prvo obleče,
drugo sleče,
tretjo pa za sabo vleče.
Petelinček pelje žito v stari mlinček,
v mlinčku melje bela miš,
cvik, cvak, ti loviš!

(Ljudsko izročilo)

Palček skakalček
na gori stoji,
zvezdice šteje,
se sladko smeji.

(Ljudsko izročilo)

Godec je godec,
ima pisan želodec,
pa jezik plesniv,
ki je strašno lažniv.

(Ljudsko izročilo)

Šip, šap,
dajte kaj potic,
kar ima veja špic!

(Ljudsko izročilo)

Abule babule, čukov sin,
zida hišo iz lupin,
lupina počí,
abule babule ven skoči!

(Ljudsko izročilo)

Kuža laja hov hov hov,
muca, hitro prid domov,
da ulovila boš vse miši,
ki se skrivajo po hiši!

(Ljudsko izročilo)

Miha ga piha,
vrabčka lovi,
preden ga ujame,
mu rep posoli.

(Ljudsko izročilo)

Muca maca, račka, gos,
Siv osliček, črn kos,
Pisker, lonec, slepa miš,
a za konec, ti loviš!

(Ljudsko izročilo)

Ena račka jajčka šteje,
pa našteje jajčka dva,
druga račka se ji smeje,
kakor se le račka zna.

(Ljudsko izročilo)

Ančka pomarančka, kaj delaš doma? (Ljudsko izročilo)
pletem in šivam za svojga moža.
Kdo je tvoj mož?
Petelin Kokoš?
Na strehi sedi in pipo kadi.

Glej ga medveda, (Ljudsko izročilo)
kak špičasto gleda,
ga taca boli,
se kisko drži.

Noži, noži, nožice, (Ljudsko izročilo)
po gorah so hodile,
rožice so brale,
mamicji jih dale.

Sončece rumeno, (Tamara Kranjec Laganin)
travico zeleno
je lepo ogrelo,
rožice je štelo,
ena, dve, tri,
pojdi ven zdaj ti!

Ena rožica je bela, (Tamara Kranjec Laganin)
svoje listke bo preštela,
ena, dve, tri,
pa preštej jih tudi ti!

Glej ga, zajčka, (Tamara Kranjec Laganin)
šteje jajčka,
en, dva, tri,
ven greš ti!

Punčka v vodo je skočila, (Tamara Kranjec Laganin)
kol'ko ribic je splašila,
ena, dve, tri,
pa povej število ti!

Štiri račke, (Tamara Kranjec Laganin)
Zlate imajo hlačke,
kljunček pa rumen,
ti pa pojdeš ven!

Rjavi medvedek (Tamara Kranjec Laganin)
je polizal medek,
medek je rumen,
ti pa pojdeš ven!

Bela sem snežinka, (Tamara Kranjec Laganin)
zvezda potepinka,
čez nebesno plan,
padem ti na dlan!

En snežaček se stopil je,
pa klobuček tam pustil je,
kjer klobuček obleži,
tam se šteje en, dva, tri!

(Tamara Kranjec Laganin)

Č

Mačke, pohajačke
hitre imajo tačke,
pohajakče tri,
kdo jih ulovi.

(Tamara Kranjec Laganin)

Čin, čin, črešnjica,
to je ena pesmica,
češnje pa dobiš,
če me uloviš.

(Tamara Kranjec Laganin)

Kdo bo pihal svečico,
svečico za srečico,
ena, dve, tri, svečico upihni ti!

(Tamara Kranjec Laganin)

Črna ovčka sanja,
bela se priklanja,
če srebrno ti dobiš, pa loviš!

(Tamara Kranjec Laganin)

Regratove lučke
kakor bele bučke,
ena, dve, tri,
lučka poleti!

(Tamara Kranjec Laganin)

S

Violina, kontrabas,
godeta na ves glas,
ko pridruži se še čelo,
si zagodejo veselo.

(Tamara Kranjec Laganin)

Babica in ded
sta jedla sladoled,
sladoled je ves zelen, ti greš ven!

(Tamara Kranjec Laganin)

C

Nace, nace,
umazane ,ma tace,
če jih bo umil,
bo lahko lovil.

(Tamara Kranjec Laganin)

Peter Veter je doma,
Mica Cica v gozd je šla,
Nace Pace šteje race,
Cukov Tine je maline,
Binca vode se boji,
Cukov Franci zdaj lovi!

(Ljudsko izročilo)

Digu digu dajca,
mama ujela zajca,
zajc ji je uteku,
v loncu se je speku. (Ljudsko izročilo)

Cence mence
na kolence,
ene brate za čupate,
eri beri muzikeri! (Ljudsko izročilo)

Krica kraca, bela raca,
buba baja že nagaja,
abu babu, strašna miš,
miga z brki, ti loviš! (Ljudsko izročilo)

Reci lipa, ti si pipa,
reci lajna, ti si cajna,
reci ladja, polna sadja,
reci luč, ti si fuč! (Ljudsko izročilo)

Enci benci na kamenci,
na kamenci enci benci. (Ljudsko izročilo)

Š

Škrobotajka škrobotulja
je nebesna ropotulja,
kapljice škropi,
pojdi ven zdaj ti! (Tamara Kranjec Laganin)

Oče naš, kruh je vaš,
skorja naša, sredica vaša! (Ljudsko izročilo)

VAJE ZA IZGOVORJAVO GLASOV, KI SE DRUGAČE PIŠEJO KOT IZGOVARJAJO, IN ZA IZGOVORJAVO TEŽJE IZGOVORLJIVIH GLASOV

U

Trije mesarji so bolho klali.
Bolha sem,
bolha tam,
bolha jim zbežala stran. (Ljudsko izročilo)

Pepa repa trd fižol,
bolj se kuha, bolj je srov. (Ljudsko izročilo)

Sosed Jaka pita polhe,
mi imamo v hiši bolhe,
ena bolha se zgubi,
kdor jo ujame, ta lovi. (Ljudsko izročilo)

Peter in Pavel
sta vlekla za kavelj,
Peter je pal, Pavel pa vstal. (Ljudsko izročilo)

H

Miha kiha,
kontrabant,
šroke hlače, majhen fant. (Ljudsko izročilo)

Hop hop hop,
hi koniček stop,
čez bregove in gorice,
toda varuj si nožice,
hop, hop, hop,
hi koniček stop! (Ljudsko izročilo)

Iha, iha, o,
mi se peljemo,
čez gorice in vodice,
iha, iha, o,
mi se peljemo. (Ljudsko izročilo)

Hi hi hi,
konjički tri,
hu hu hu,
konjičkov stu. (Ljudsko izročilo)

Matija mataja
hruške prodaja,
hruška mu zgnije,
Matija pa vpije. (Ljudsko izročilo)

Haj huja haj,
se ovca pase zdaj,
lepa bela kakor sneg,
pride tja na zelen breg.
Haj huja haj,
ulovi ovčke zdaj! (Ljudsko izročilo)

Peter mešetar
ima hlače na veter,
pa veter zapiha,
mu hlače odpiha. (Ljudsko izročilo)

K

Luka čez dva
klobuka kuka! (Ljudsko izročilo)

Pika, poka, pika pok,
ženi kravo na potok,
tista kravca neče piti,
švrkni jo po riti! (Ljudsko izročilo)

Lovec poka pok pok pok
zajec skače skok skok skok,
a le pazi zajček ti,
da te lovec ne ulovi! (Ljudsko izročilo)

Klipe klope, klipe klop,
mlin pod vodo gre v galop,
klipe klope klop,
da se trese pod in srop!

(Ljudsko izročilo)

Ž

Križ kraž, kralj Matjaž,
daj mi groš, da kupim nož.

(Ljudsko izročilo)

IGRE Z GLASOVI

B

Biba leze, biba boža, biba se umiva, (Mira Voglar)
biba je nagajiva, biba torto meša,
biba raja, biba pije, biba se skrije
in tako naprej od jutra do večera.

F

Fanči si s fenom sfrizira lase, (Jelena Isak Kres)
s fino frizuro po kifeljčke gre.
S tako pričesko so zmeraj težave,
Veter ji skuštra lase frfotave.

Frajerke Fanči pa nič ne skrbi,
Fučka se ji, če frufu ji frli,
Sfiženih kodrov ji figo je mar,
Fanči je všeč, če zapiha vihar.

Ciciban 2009/2010, 1/4:

Makedonska ljudska, prevedla in priredila Slavica Remškar, ilustriral Peter Škerl:

HITROGOVORIČKA

Več najdete na:

<http://igramose.blogspot.com/p/jezikovne-igre.html>

<https://vrtec-litija.si/wp-content/uploads/2021/02/ZA-STARSE-Govorne-igre-za-krepitev-delovanja-govornega-aparata.pdf>

POMEN RUTINSKIH IZRAZOV PRI USVAJANJU JEZIKA

Avtorica: Ester Derganc

Vsakodnevno ponavljanje nekaterih jezikovnih struktur otrokom omogoča hitro usvajanje in ponavljanje nekaterih izrazov, povedi in sporazumevalnih vzorcev. Osebe in okolje, ki ga obdajajo, otroku pomenijo zgled, ki ga bodo sami posnemali.

PRIMERI RUTINSKEGA BESEDIŠČA

OB PRIHODU

DOBRO JUTRO/DOBER DAN.
SLECI PLAŠČ/BUNDO/JOPICO.
SEZUJ ČEVLJE.
VZEMI COPATE/OBUJ COPATE.
KAKO JE?/KAKO SE POČUTIŠ?
GREMO V VRSTO/V KOLONO.
KDO JE DANES ODSOTEN?
KOLIKO OTROK JE DANES PRISOTNIH? (SE PREŠTEJEMO)
KDO BO ŠTEL?
KOLIKO NAS JE?
KAKŠNO VREME JE DANES?
KATERI DAN JE DANES?
POJDIMO NA STRANIŠČE.
ZAVIHAJMO SI ROKAVE.
UMIJMO SI ROKE.

PRI DEJAVNOSTIH

NAREDIMO KROG/POLKROG.
USEDIMO SE.
VZEMI ŠKARJE, BARVICE, LEPILO ...
POBARVAJ, DOKONČAJ, NARIŠI ...
POSLUŠAJTE!
PROSIM, POSODI SVINČNIK, RDEČO BARVICO.
ZALEPI, OSTRIZI.
PROSIM, TIŠINA!
SI KONČAL/A?/KDO JE KONČAL/A?
STE KONČALI?
POSPRAVITE BARVICE, RADIRKO, ŠILČEK ...
POSPRAVITE IGRAČE.
POSPRAVITE STOLE.
TO SI DOBRO NAREDIL/A.

PRIDNI!
LEPO SI POBARVAL/A.
POTRUDI SE.
ZELO DOBRO SI NAREDIL/A.

PRED KOSILOM

POSPRAVIMO IGRAČE/STOLE/MIZE.
NESITE SMETI V KOŠ.
ZAVIHAJMO SI ROKAVE.
UMIJMO SI ROKE.
OBRIŠIMO SI ROKE.
GREMO V JEDILNICO.
NADENIMO SI SLINČEK/VZEMIMO PRTIČEK.
SEDIMO PRAVILNO.
POGOVARJAMO SE PO TIHO.
NE KRIČIMO!
DOBER TEK!

PO KOSILU

UMIJMO SI ZOBE.
VZEMITE ZOBNO ŠČETKO, PASTO, BRISAČO.
NE MOČITE SE Z VODO.
ODPRI/ZAPRI PIPO.
POSPRAVITE ZA SABO.
KDOR JE KONČAL, NAJ POČAKA.

OB ODHODU

SEZUJMO SI COPATE.
OBUJMO SI ČEVLJE.
VSAK NAJ POSPRAVI SVOJE STVARI.
OBLECIMO JOPICO/KAPO/PLAŠČ.
ČAKAJMO V VRSTI.
NE PORIVAMO SE/NE VLEČEMO SE.
ČAKAMO V TIŠINI.
POZDRAVIMO STARŠE.
POZDRAVIMO VZGOJITELJICO/UČITELJICO.
NASVIDENJE.

PRIMER RUTINSKE DEJAVNOSTI

VSEBINA: Jutranji pozdrav

Pozdravimo se s pesmico

(glasbena izvedba v priročniku *Pojem, plešem, se igram*, Simona Rovšek, Strokovno pedagoško združenje, Celovec, 1996)

JUTRANJI POZDRAV

Dobro jutro dober dan, oh kako sem še zaspan.

Ti in jaz in jaz in ti, prebudimo zdaj se vsi.

*Tra la la, tra la la,
ploskajmo kar se le da!*

Dobro jutro dober dan ...

Ti in jaz ...

*Hopsasa hopsasa,
skočimo, kar se le da!*

Dobro jutro ...

Ti in jaz ...

*jajaja, jajaja,
kimajmo, kar se le da!*

Dobro jutro, dober dan ...

Ti in jaz ...

*Rompom sem, rompom tja,
udarjajmo, kar se le da!*

Dobro jutro ...

Ti in jaz ...

*Miga sem, miga tja,
migajmo, kar se le da!*

2. primer

VSEBINA: Vreme

TRAJANJE: do 5 min.

CILJ: usvajajo izraze v zvezi z vremenskimi pojavi.

SPORAZUMEVALNI VZOREC:

»Kakšno vreme je danes? Danes je sončno, oblačno, deževno, sneži, piha burja ...«

MOTIVACIJA

Vodja igre pripravi plakat. Na njem je narisana kroga v obliki ure. Namesto števil pa nalepimo sonce, dež, oblak, sneg ipd. Ob vsaki ilustraciji vremena pripravimo eno zaponko ali uporabimo gumijaste blazinice. Na sredino damo kazalec, ki ga bomo vsak dan ob opazovanju vremena premaknili na ustrezen znak.

Otroke vprašamo: »Kakšno vreme je danes?« Otroci opazujejo vreme in odgovorijo, eden v skupini postavi kazalec na pravo mesto.

Nekaj otroških pesmi, ki jih lahko uporabimo pri krajši vsakodnevni dejavnosti (na primer vsako jutro pred začetkom usmerjenih dejavnosti):

- SIJAJ, SIJAJ SONČECE (ljudska)
- DEŽEK TRKA (J. Bitenc)
- DEŽEK PADA (J. Bitenc)
- BELE SNEŽINKE (M. Pirnik)
- NA PLANINCAH (ljudska)
- POSLUŠANJE INSTRUMENTALNE GLASBE:
 - Deževne kaplje (Lipovšek, v glasbeni pravljici Gradič – M. Voglar)
 - Ples snežink (Pleši, pajacek pleši – M. Voglar)
 - Snežinke plešejo (Claude Debussy)
 - Na saneh (Jakob Jež)
 - Pomladna pesem (W. A. Mozart)
 - Letni časi (Antonio Vivaldi)
 - Megleno jutro, Sonček greje (CD: Glasbena slikanica 3, 2. del, DZS, Ljubljana, 2004)
- BURJA PIHA (J. Bitenc)
- PRVI SNEG (J. Bitenc)
- POMLADNA (J. Bitenc)
- POMLADANSKO KOLO (J. Bitenc)
- DEŽEK (Pleši, pajacek pleši – M. Voglar)
- TRI POMLADNE (M. Voglar)
- VETRIČ VETER (M. Voglar)
- DEŽEK (C. Cvetko)
- STARKA ZIMA (B. Šček)
- PETER VETER (J. Bitenc)
- ZIMA JE PRIŠLA (ljudska)
- JESENSKA (ljudska)
- PESMARICA/CD »PESMI O ZIMI IN DEDKU MRAZU (J. Bitenc)

Primer dela s književnim besedilom

Avtorici: Monika Grčar in Maja Humski v sodelovanju z dr. Barbaro Baloh in dr. Edo Birsa (UP PEF)

Tema: Iela Mari: Rdeči balon (slikanica brez besedila)

MEDPODROČNA POVEZAVA Z LIKOVNO UMETNOSTJO

Globalni cilji:

- poslušanje, razumevanje in doživljanje jezika;
- spodbujanje ustvarjalnosti;
- spodbujanje jezikovne zmožnosti;
- razvijanje ustvarjalnosti in specifičnih umetniških sposobnosti.

Operativni cilji:

- otrok posluša interpretacijo slikanice Rdeči balon;
- obnovi slikanico;
- krepi govorne organe;
- išče predloge za nadaljevanje zgodbe z različnimi izraznimi sredstvi;
- raziskuje balon in našteva njegove lastnosti;
- razvija fino motoriko;
- riše črte v različnih smereh, različnih dolžin in različnih vrst;
- spozna novo likovno površino (balon);
- eksperimentira z različnimi pisali/risali;
- upodablja motiv, ki si ga je zamislil.

Zmožnosti, ki jih skušamo spodbujati

Pri otrocih spodbujamo sporazumevalno zmožnost, jezikovno, recepcijsko in ustvarjalno.

Didaktična sredstva

Baloni (pri drugi dejavnosti so lahko tudi rokavice iz lateksa), škarje, lepilo v stiku ali tekoče lepilo, vodoodporni flomastri (lahko tudi navadni), posnetek, risalni list.

Čas in prostor

Motivacija se najprej odvija prosto (ko vzgojiteljica vstopi v igralnico z balonom), nato v polkrogu, ko gledajo posnetek slikanice Rdeči balon in napihujejo balon (10 minut). Glavni del se odvija v dveh skupinah za mizo (20 minut). Zaključni del se odvija stoje v krogu (5 minut).

Čas je odvisen od števila otrok. Otroci naj v glavnem delu ne hitijo. Ni potrebno, da vsi otroci izvajajo obe dejavnosti v istem dnevu.

Situacija učenja

Otrok se uči v interakciji z vzgojiteljico, ki si pomaga s pripravo in posnetkom študentk.

Način razdelitve v skupine

Vzgojiteljica otroke razdeli v dve enakovredni skupini, ki naj bosta približno številčno enaki zaradi lažjega dela.

Dejavnosti:

- **opazovanje:** otroke med celotno dejavnostjo vzgojiteljica opazuje in jih spodbuja k sodelovanju in razumevanju navodil;
- **navodila:** navodila otrokom podaja kratko in jasno. V glavnem delu, kjer se izvajata dejavnosti, vzgojiteljica navodila po potrebi ponovi.

LITERATURA

Mari, I. (2015). *Il palloncino rosso*. Milano: Babalibri.

	VZGOJITELJICA	OTROK
UVODNA MOTIVACIJA	Vzgojiteljica v igralnico prinese napihnjen balon, ki ga z rokami odbija, da ne pade na tla. Otroke vpraša: »Poglejte, otroci, kaj sem danes prinesla v vrtec?« Otrokom napove, da si bodo ogledali posnetek o Rdečem balonu, in jih prosi, naj sedejo na že pripravljene stole, kjer jih že čaka računalnik s posnetkom.	Otrok sodeluje pri pogovoru in se pripravi za gledanje posnetka.
NAPOVED BESEDILA (naslov, avtor – pisatelj, pisateljica, pesnik, pesnica; LOKALIZACIJA)	Vzgojiteljica: »Ogledali si bomo posnetek slikanice o Rdečem balonu avtorice lela Mari.«	Otrok pozorno posluša.
GLE DANJE POSNETKA	Najprej predvaja posnetek brez zvoka. Vzgojiteljica spremlja odziv otrok.	Otrok pozorno spremlja posnetek.
ČUSTVENI PREMOR PO POSNETKU	Vzgojiteljica vzpostavi očesni stik z otroki. Počaka na morebitna vprašanja otrok.	Otrok podoživlja posnetek.
IZJAVA PO PREMORU, IZRAŽANJE DOŽIVETIJ, DRUGO GLEDANJE POSNETKA	Vzgojiteljica: »Zdaj si bomo posnetek ogledali še enkrat, z zvokom. Pozorno opazujte, kaj se zgodi z rdečim balonom.«	Otrok posluša in gleda posnetek.
ANALIZA SLIKANICE	<p>Vzgojiteljica otrokom postavi vprašanje: »V kaj vse se je spremenil balon?« Najprej počaka odgovore otrok, potem si posnetek pogledajo še enkrat, tokrat vzgojiteljica vmes ustavlja (gledajo posnetek brez zvoka). Otrokom postavlja vprašanja: »V kaj se je spremenil balon?« »V kaj se je spremenilo jabolko?« »V kaj se je spremenil metulj?« »V kaj se je spremenila roža?«</p> <p>Vzgojiteljica nato otrokom razdeli po en balon in jim da navodilo: »Vsak je dobil balon, tudi jaz ga imam. Zdaj bomo poskusili naše balone napihniti.« Vzgojiteljica otroke pri tem spodbuja. Če komu uspe, otroku pomaga zavezati balon. V primeru, če otroku ne uspe, shrani njegov balon za kasnejšo dejavnost.</p> <p>Nato otroke razdeli v dve skupini (številčno enakovredni, za lažje delovanje). Na kratko jim pove, kaj bodo počeli: »V eni skupini bomo risali po balonih, v drugi pa bomo iz balonov naredili lepljenko.«</p>	<p>Otrok s pomočjo vprašanj vzgojiteljice obnovi posnetek slikanice.</p> <p>Otrok poskusi napihniti balon.</p>

<p style="text-align: center;">POGLABLJANJE LITERARNOESTETSKEGA DOŽIVETJA (POUSTVARJANJE DEJAVNOSTI)</p>	<p>1. KOTIČEK</p> <p>Vzgojiteljica otrokom razdeli že napihnjene balone. Otroke vpraša: »V kaj se je spremenil rdeči balon?« V primeru, če se ne spomnijo, jim pomaga. Nato jim poda navodilo, naj na balon s flomastrom narišejo vse, v kar se je balon spremenil. Predlaga jim, kako naj držijo balon (med nogami) za lažje risanje.</p> <p>2. KOTIČEK</p> <p>Otroci dobijo balone, ki so jih na začetku poskusili napihniti. Vzgojiteljica otroke spodbuja, da vsak prime svoj balon in ga raziskuje (razteguje, piha, vonja, posluša). Otroke sprašuje: »Ali je balon raztegljiv?« »Kakšne barve je balon?« »Ali je mehok ali trd?« »Ali lahko balon počni?« Vzgojiteljica otrokom demonstrira oziroma skupaj z njimi raziskuje.</p> <p>Nato jih vpraša: »Kaj mislite, v kaj bi se lahko balon še spremenil?« V primeru, če otroci ne bi sodelovali, vzgojiteljica poda svoj primer: »Jaz mislim, da bi se lahko moj balon spremenil v letalo. Kaj pa vaš?«</p> <p>Otrokom razdeli risalne liste in škarje. Pove jim, da bodo svoje ideje prenesli na papir. Pokaže jim, kako razrežejo balon, in jim demonstrira, kako ga prilepi. Pri tem jim pomaga. Tistim, ki ne znajo sami razrezati, razreže vzgojiteljica. Svojo lepljenko dopolnijo z risanjem. Pri tem uporabljajo flomastre. Ko končajo, predstavijo svojo lepljenko in povejo, v kaj se je spremenil njihov balon.</p>	<p>1. KOTIČEK</p> <p>Otroci z vzgojiteljico obnovijo, v kaj se je spremenil balon. Rišejo s flomastrom po balonu.</p> <p>2. KOTIČEK</p> <p>Otrok raziskuje balon in se pogovarja z vzgojiteljico. Išče ideje, v kaj še se lahko balon spremeni. Izdela lepljenko iz balona.</p>
<p style="text-align: center;">SKLEPNA DEJAVNOST</p>	<p>Otroci grejo v krog. Vzgojiteljica drži balon in reče: »Moje ime je XXXX. Moj balon se bo spremenil v letalo. V kaj se bo pa spremenil tvoj balon?« Balon potuje v smeri urinega kazalca. Če kateri otrok ne želi govoriti, preda balon naprej. Ko vzgojiteljica ponovno dobi balon, ga vrže v zrak in otrokom reče: »Balon si podajajmo tako, da ne pade na tla.«</p>	<p>Otrok pove svoje ime in svojo idejo, v kaj se je spremenil balon.</p> <p>Otrok poda balon tako, da mu ne pade na tla.</p>

EVALVACIJA RDEČI BALON

Prisotnih je bilo šestnajst otrok. Trije otroci doma govorijo slovenski jezik, sedem otrok je iz dvojezičnih družin, šestim otrokom pa je slovenščina tuj jezik. Starost otrok je 2–3 leta.

Otroci so bili navdušeni, ko sem jim prinesla balon. Pozorno so spremljali prvi posnetek brez besedila. Dogajanje na ekranu so opazovali, vendar se na zgodbo ni nihče besedno odzval. Med drugim predvajanjem so ponovili besedi jabolko in metuljček.

Zgodba jih je navdušila, kar je bilo predvsem razbrati iz njihovih izrazov. Tudi naslednje dni so nam večkrat pokazali na televizijo in rekli osso (rosso - rdeče). Tako so nam pokazali, da si želijo, da jim zgodbo ponovno predvajamo. Z izvajanjem dejavnosti bomo še nadaljevali, dokler bodo otroci kazali zanimanje. Iz izkušenj vemo, da naši otroci potrebujejo dolgo časa, da določeno zgodbo podoživijo, in veliko utrjevanja, da usvojijo besedišče.

Otrokom smo ponudili rdeče balone, tipali so jih, raziskovali, raztegovali, poskusili so jih napihnuti. Na napihnjene balone so nato risali s flomastri. Raziskovali so površino napihnutih balonov in z zanimanjem opazovali odtise, ki so jih puščali porisani baloni na mizi. Dejavnost je bila zanimiva, uživali so v tem raziskovanju skoraj 40 minut.

Poudarila bi, da zelo malo otrok v skupini govori slovensko, večina otrok se izraža v italijanščini in zato niso povedali, v kaj se je njihov balon spremenil. Uživali so predvsem v raziskovanju in iz njihovih nebesednih odzivov je bilo videti, da so v dejavnosti zelo uživali.

Pri sklepni dejavnosti otroci balona nikakor niso hoteli podati nazaj, od njega se niso hoteli ločiti. Vsak otrok je želel obdržati svojega (ponavljali so »moj, moj«) in so ga trdno držali v rokah in stiskali k sebi. Dejavnost sem prilagodila tako, da je vsak od otrok imel svoj balon in so skupaj z njim ob glasbi zaplesali, ga metali v zrak in lovili.

Primeri dejavnosti poslušanja besedil, urjenja spomina, parafraziranja in razvijanja besedišča

Zbrala, didaktično oblikovala in preizkusila v praksi Dunja Grgič.

POSLUŠANJE BESEDIL

DEJAVNOST 1: Ko vzgojitelj umolkne

1. Vzgojitelj bere določeno besedilo. V določenem trenutku umolkne in čaka, da **otroci nadaljujejo poved**. Najlažje je, ko ugotovijo junakovo ime ali zvok. Včasih se določene povedi ponavljajo.

Primer:

Svetlana Makarovič: Jaz sem jež

Jaz sem jež, ti pa ne,

Jaz pa bodem, ti pa ne.

DEJAVNOST 2: Besedilo z napakami

1. Otroci prvič poslušajo in se seznanijo z besedilom.
2. Vzgojitelj ponovno bere besedilo, a tokrat z napakami. Izbira naj posebne in hudomušne besedne povezave.
3. Otroci bodo zelo pazljivi in bodo hiteli **popravljat besedilo z izvirnimi besedami**.

Ko vzgojitelj prebere odlomek, otroci na drugi strani z namišljeno slušalko dopolnjujejo vzgojiteljevo branje (z roko na ušesu). **Pri branju vzgojitelj zamolči, da lahko otroci sami dopolnijo besedilo.** Vzgojitelj tako spodbuja tekočnost jezika.

Vzgojitelj: Nekoč je živela deklica, ki ji je bilo ime Zelena kapica.

Otroci: Ne, Rdeča.

URJENJE SPOMINA

DEJAVNOST 1: Gib spominja na besedo

1. Med učno uro vzgojitelj predstavi besedo (npr. hiša ali slon) ali poved (npr. *Vroče mi je.*) in jo opremi z gibom.
2. Izbrano besedo ali poved večkrat ponovi z gibom.
3. V določenem trenutku pokaže **le gib**. Otroke **spodbudi, da izgovorijo izbrano besedo ali poved**.

Dejavnost lahko uporabimo tudi za navodila, saj so se otroci naučili določenih navodil prek točno določenih gibov.

Primer:

Vzgojitelj pokaže, kako si veže predpasnik. Otroci izgovorijo: »Priveži si predpasnik.«

Vzgojitelj pokaže, kako doda sol. Otroci izgovorijo: »Dodaj sol.«

DEJAVNOST 2: Palec, kazalec, sredinec ali ena, dve, tri

1. Določene besede so težje izgovorljive ali se na primer pri sklanjanju teh pojavljajo vedno iste napake. Ko pride do napake, vzgojitelj **trikrat pravilno izgovori besedo ali besedno zvezo**. Pri tem šteje s prsti.
2. Večkrat se zgodi, da otroci izgovarjajo istočasno z vzgojiteljem. Vzgojitelj jih opozori, naj najprej pazljivo poslušajo.
3. Nato vzgojitelj le kaže s prsti in otroci razumejo, da morajo pravilno izgovarjati. Trik s prsti lahko vzgojitelj uporablja večkrat med učno uro.

Primer:

Grem domov. Grem domov. Grem domov.

Sem doma. Sem doma. Sem doma.

Otroci se spomnijo pravilnega izgovora ali točne besede in sami popravijo narejeno napako.

PARAFRAZIRANJE

DEJAVNOST 1: Izbral sem besedo

1. Vzgojitelj predstavi in pokaže zbirko slik.
2. Otroci dvignejo roko, če je na seznamu beseda, ki je ne poznajo.
3. Pomen besede obrazložimo.
4. Vzgojitelj jih povabi k igri, kjer bo nekdo opisoval eno od teh besed, ostali pa bodo morali ugotoviti, katero besedo je izbral.
5. Vzgojitelj začne z igro in si z očmi izbere eno od besed. Začenja jo opisovati. V povedih ne uporablja izbrane besede.
6. Kdor prvi ugotovi izbrano besedo, izbere naslednjo besedo.

Primer:

Zebra, slon, žirafa, povodni konj, opica ...

- *Je žival, ki ima štiri noge. Njen rep je dolg, ker ga žival uporablja pri premikanju. Z njim išče ravnotežje pri skakanju z drevesa na drevo. (Opica)*

RAZVIJANJE BESEDIŠČA

DEJAVNOST 1: Karta se dviga

Novе besede lahko ob koncu ure ali pred samostojnim delom utrjujemo s hitrimi igrami s slikami.

1. Vzgojitelj spravi v snopič slike na kartončkih in jih obrne proti otrokom. Prvo karto, ki jo še vidijo, vzgojitelj pokrije z enako velikim kartonom ali zvezkom.
2. Vzgojitelj **počasi dviga karto**, ki je prva na njegovi strani. Slika se jim bo počasi prikazovala.
3. Otroci morajo čim hitreje ugotoviti, za katero sliko gre.

DEJAVNOST 2: Slika beži

1. Vzgojitelj sliko na hitro **obrne** proti učencem **in jo še hitreje skrije**. Slika beži izpred njihovih oči.
2. Otroci morajo čim prej ugotoviti, kaj so videli.

Primeri dejavnosti – malo enaki, malo različni

Zbrala, didaktično oblikovala in preizkusila v praksi Barbara Baloh.

Prek različnih dejavnosti otroke usmerimo, da se bolje zavedajo samih sebe, svojega izgleda, svojih dobrih in slabih lastnosti. Lastno zavedanje spodbudi razmišljanje, da je vsak drugačen, enkrat in da se od drugih razlikuje po osebni zgodbi, vendar pa, da smo vsi del velike družine človeštva in da imamo veliko skupnih lastnosti, kot so: bojazni, želje, načrti, žalost, veselje, krhkost itd. Zapisano na kratko, vsi imamo v osnovi enake potrebe.

VRZI ŽOGO IN POVEDAL TI BOM, KDO SEM

Žogo vržemo vsakič novemu otroku, in ko dobi žogo, pove svoje ime. Otroci naj si poskušajo zapomniti, komu so vrgli žogo. Dejavnost trikrat ponovimo, potem pa brez predhodne napovedi vržemo še drugi predmet (npr. medvedka). Dejavnost popestrimo tako, da zdaj otrok, ki meče, pove ime sošolca. Če so otroci spretni, lahko dodamo še tretji predmet, otroci pa ves čas poskušajo metati predmet istemu sošolcu in izgovarjajo njegovo ime.

IGRA SENC

Razprostremo platno in vanj usmerimo svetlobo. Otroke razdelimo na igralce in gledalce. Igralci se postavijo za platno v različnih pozah, gledalci pa poskušajo ugotoviti, kdo je za platnom.

KAKO IZGLEDAM

Otroke prosimo, naj se narišejo v celoti, potem pa naj se opišejo. Pogovor vodimo z usmerjenimi vprašanji:

Kakšen si? Kako se vidiš?

Kakšne so tvoje oči in kakšni so tvoji lasje?

Kakšna je tvoja koža?

Si si všeč?

Si enak ostalim?

Bi bil še vedno ti, če bi imel rdečo ali rumeno barvo kože?

Ali misliš, da vsa ušesa rada poslušajo glasbo?

Ali postaneš grd, če si slabo oblečen?

Se kdaj razjeziš? Kdaj?

Se raje igraš sam ali v družbi?

Si rad prijazen z drugimi?

Ali se lahko vedno razumemo, smo prijatelji?

KAKO LEPO SE JE POMEŠATI

Otroci prinesejo svoje slike (portrete), ki jih zrežemo na več trakov (npr. usta, nos, oči itd.) V paru sestavljajo nove osebe, na primer Rossella in Francesco ustvarita Franciros.

USTVARIMO SI NOVEGA PRIJATELJA

Lahko delamo z računalnikom ali na pripravljenih predlogah. Pripravimo obrise otrok, ki jih otroci potem oblečejo, pobarvajo, narišejo dele obraza, določijo barvo kože. Tudi obleke in druge attribute lahko pripravimo ali izrežemo in jih damo v vrečko, iz katere otroci naključno žrebajo. Dejavnost lahko stopnjujemo tako, da novemu prijatelju dajo ime in življenje (ga postavijo v neko življenjsko funkcijo, na primer je njihov sosed, je prodajalec sadja itd.).

TEME:

Prvi stik

Nebesedno sporazumevanje

Igre

Zgodbe

Kuhinja in recepti

Praznovanja, tradicija in religija

Flora in favna

Navade

Glasba, ples in umetnost

Jeziki

Dejavnosti za razvijanje slušnega zaznavanja

Zbrala, didaktično oblikovala in preizkusila v praksi Katja Jenko.

Dejavnost je prirejena po: Pečjak, S. (2009). *Z igro razvijamo komunikacijske sposobnosti učencev*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

DIDAKTIČNE IGRE POSLUŠANJA ALI NAUČIMO SE POSLUŠATI¹

1. SPOSOBNOST RAZLOČEVALNEGA POSLUŠANJA

a) SLUŠNO RAZLOČEVANJE:

- razločevanje glasov v dvojicah;
- razločevanje glasov v nizu;
- veriga besed;
- razločevanje določenega glasu v besedi;
- razločevanje glasu v parih besed.

b) SLUŠNO RAZČLENJEVANJE:

- členitev besed na zloge;
- členitev besed na zloge in iz enega od zlogov tvorjenje nove besed;
- členitev besed na glasove – glaskovanje;
- odstranjevanje enega od glasov iz besed;
- ugotavljanje števila glasov v besedi.

2. RAZUMEVANJE SLUŠNO PREDSTAVLJENIH VSEBIN:

- sledenje navodilom;
- ugotavljanje zaporedja v slišnem/govornem sporočilu;
- ugotavljanje vodilne misli v slišnem/govornem sporočilu;
- zapomnitev podatkov iz slišnega/govornega sporočila;
- globlje razumevanje slišnega/govornega sporočila.

2.1 SLEDENJE NAVODILOM

a) POSLUŠAJ IN NAREDI:

- navodila v razredu;
- navodila za orientacijo na telesu učenca;
- navodila, ki jih učenec izpolni z mimiko;
- navodila za izražanje razmerja v besednih zvezah;
- zaznavanje spretnosti;
- zaznavanje zunanosti;
- zaznavanje razlik;
- izražanje čustvenega odnosa do nečesa.

¹ Več o tem tudi v: Perčič, S., Bukavec, S. in Ozbič, M. *V svetu glasov: vaje fonološkega zavedanja*. Trst: Mladika, 2022.

b) NAROBE SVET

Vzgojitelj da določeno nalogo/navodilo, počaka za trenutek in vrže žogico enemu od otrok. Tisti, ki ujame žogico, mora nalogo izpolniti, vendar mora narediti nekaj nasprotnega od tega, kar naloga zahteva.

c) IGRA Z ZVONČKOM (LUTKO, KAMENČKOM ITD.)

Vzgojitelj pokliče enega izmed otrok, mu da določeno navodilo, ki ga mora otrok izpolniti, in sicer v enakem zaporedju, kot ga je povedal vzgojitelj.

č) SKUPNI STOL

Na vzgojiteljev znak se vsi otroci B usedejo otrokom A na kolena. Nato jih učitelj opozori, naj dobro poslušajo njegova navodila in naredijo to, kar bo od njih zahteval. Pri tem naj dobro pazijo, ker bodo morali nalogo včasih izpolniti otroci A, včasih otroci B.

d) PILOT IN KONTROLOR LETENJA

Otroku pilotu zavežemo oči in ga postavimo na začetek pristajalne steze. Vzgojitelj nameče na stezo nekaj manjših predmetov (torbe, puščice, knjige itd.). Kontrolor letenja stoji na stolu za pilotom, da ima dober pregled nad stezo. Naloga kontrolorja je, da vodi pilota od začetka do konca tako, da ne zadeva ob predmete na stezi. Če pilot zadene ob kakšen predmet, je to nesreča in igra se konča. Nato nadaljuje drugi par. Pri vsakem paru vzgojitelj nekoliko spremeni razpored predmetov na stezi. Zmaga tisti par, ki najhitreje pride do konca steze.

e) VSE SE SPREMINJA

Otroci se razdelijo v skupine po štiri ali pet. Vsaka skupina dobi svoje ime glede na vsebino, ki jo ta čas obravnava. Vzgojitelj vedno pokliče imena dveh skupin in ti dve skupini morata zamenjati prostor.

NAVODILA ZA RAZLIČNE JEZIKOVNE IGRE

NAVODILO ZA SPROSTITVENO IGRO ČAROBNI KRIK

Predstavljajte si, da lahko spustite iz sebe čarobni krik. To je krik brez glasu, nihče ga ne more slišati. Zdaj pa se pripravite na svoj čarobni krik. Šteli bomo počasi od šest nazaj proti ena. Pri ena spustite svoj neslišni krik.

DIDAKTIČNA IGRA Z ZVONČKOM

Igro izvedemo v obliki športnih štafetnih iger. Otroke razdelimo v štiri skupine. Prvim v skupini damo določeno navodilo, ki ga morajo izpolniti, in sicer v enakem zaporedju, kot smo ga povedala. Ko se vrnejo, se postavijo v kolono. Nova skupina dobi drugo navodilo, ki ga izpolni:

- Odskači po levi nogi do zvončka in nazaj.
- Odskači po eni nogi do zvončka, pri zvončku stopi na drugo nogo in se vrni nazaj.
- Pojdi do zvončka in enkrat pozvoni in se odplazi nazaj.
- Hitro teci do zvončka, se nam prikloni in se čisto počasi vrni.
- Dvigni desno roko, z levo se primi za nos in tako pojdi do zvončka in nazaj.

DIDAKTIČNA IGRA POSLUŠANJA ZAZNAVANJE ZUNANJOSTI

Iz barvastega papirja (rdeč, moder, rumen) otroci s pomočjo modelov izrežejo kvadrat, pravokotnik, trikotnik ali krog. Nato sledijo navodilom:

- Tisti, ki imate moder kvadrat, tecite do vrat in ostanite tam.
- Tistega, ki ima rdeč trikotnik, nežno primite za roko.
- Tisti, ki imate zelen krog, petkrat poskočite in se ne smete več usesti.
- Vsi, ki stojite, se usedite.

(Navodila se prilagajajo nastali situaciji.)

NAVODILO ZA DOMIŠLIJSKO IGRO KONJENIKI

Vsi se bomo spremenili v konjenike (z dvema prstoma predstavljamo konja). Najprej bomo jahali zelo počasi, pa zmeraj hitreje, še hitreje. Zdaj smo prišli do ovir, ki jih bomo preskočili (s prsti poskočimo v zrak), to je do kričečih žensk (zakričijo z visokim glasom), kričečih moških (z nizkim glasom), kavbojcev (oponašajo strele pištol) in indijancev (oponašajo indijansko vzklikanje).

Neumetnostna besedila v vrtcu

Zbrala, didaktično oblikovala in preizkusila v praksi Barbara Baloh.

Dejavnost smo v celoti, skupaj s slikovnim gradivom, objavili na spletni strani SM(e)Jse (www.smejse.it/igralnica/).

Pomemben del jezikovnih dejavnosti so enostavna besedila, ki so vezana na vsakodnevno življenje. Za branje v vrtcu so primerna naslednja besedila: vabilo, čestitka, voščilnica, opravičilo, navodilo za izdelavo, pozdrav, razglednica, reklama itd.

Pri izbiri gradiva upoštevamo:

- starost otrok;
- interes otrok in njihove izkušnje;
- didaktično kakovostna besedila;
- izvirna besedila, ki so lahko glede na starost nekoliko prilagojena.

Kakšno naj bo besedilo?

- Naj ne vsebuje povedi z zapleteno stavčno zgradbo in z množico novih, neznanih ali stilno zaznamovanih besed.
- Omogoča pripravo različnih dejavnosti, ki ustrezajo kurikularnim ciljem.

V nadaljevanju bo prikazan didaktični potek obravnave besedilne vrste navodilo, pri katerem nas ne zanima končni likovni izdelek, temveč tvorba besedila navodilo.

Navodilo je:

- enogovorno besedilo;
- ponavljajoči se potek dejanj, ki pripeljejo k določenemu cilju;
- sestoji iz več korakov (faz), ki si sledijo po določenem časovnem zaporedju;
- opis vsebuje glagole, ki poimenujejo dejanja, si sledijo po ustreznem zaporedju;
- glagoli so v sedanjiku ali velelniku;
- besedilu je pogosto dodano slikovno gradivo.

Kako motivirati otroka za poslušanje takega besedila?

Otrokom pokažemo staro lanterno in jih vprašamo, ali vedo, kaj je to, za kaj se uporablja, kdo jo je uporabljal in kdaj. Razvijemo pogovor.

Vpeljava teme

Tudi mi si bomo izdelali take lučke, kot so jih včasih uporabljali ljudje, ko še ni bilo elektrike. Pokažemo že izdelano lučko.

Kako bomo izdelali tako lučko?

Kaj potrebujemo?

Kaj bomo naredili najprej in kaj potem?

Sledi pogajalni pogovor:

- o pogajalnem pogovoru govorimo takrat, ko sogovorca usklajujeta svoji mnenji – če pri tem vsak malo popusti, lahko skleneta dogovor/sporazum, tj. oblikujeta skupno mnenje, v katerem upoštevata interese obeh;
- med pogajanjem je dobro, če je govorec vztrajen (a ne nepopustljiv), predvsem pa spoštljivi do sogovorca.

Razvijanje teme:

- strnemo misli otrok in jim ponudimo sličice s postopkom izdelave. Otroci sličice razvrstijo po časovnem zaporedju, glede na to, kaj bi naredili prej in kaj potem;
- sličice prilepimo na plakat;
- sličice upovedimo;
- dodamo še navodila (varnost), ki niso narisana (mogoče v obliki piktograma).

Izdelava in dejavnosti z izdelkom

Igralnico zatemnimo in ob pisanih lučkah doživeto recitiramo pesem:

*Majcena lučka
sveti nam v temi,
pravljice pokliče,
noč nam razsvetli.*

*Lučka zasveti
in nas prebudi,
majcena lučka,
sveti nam v temi.*

(Avtorska pesem študentov Predšolske vzgoje 2004/05, mentorica B. B.)